

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od L. G. kwoty 153.100 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, a także zwrotu $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu w przypadku wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. W przypadku rozpoznania sprawy na rozprawie, w szczególności na skutek złożenia przez pozwanego sprzeciwu, (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego L. G. na rzecz powoda wszystkich kwot, kosztów i odsetek wnioskowanych powyżej, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda, wydanie wyroku zaocznego w okolicznościach prawem przewidzianych oraz przeprowadzenie dowodów w postaci zeznań świadków – A. P., B. L. i T. M., z dokumentów znajdujących się w aktach szkody o nr (...), z akt sprawy karnej, która toczyła się przed Sądem Rejonowym w Wysokim Mazowieckiem, sygn. II K 335/98, w szczególności wyroku tego Sądu z dnia 30 grudnia 1998 r. oraz wyroku znajdującego się w aktach sprawy II Ka 47/99 Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 10 marca 1999 r.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że dochodzi przysługujących mu roszczeń regresowych z tytułu wypłaconego odszkodowania od sprawcy zdarzenia, na podstawie art. 43 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003 r., który stanowi, iż zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1 przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący zbiegł z miejsca zdarzenia.

W dniu 17 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Łomży w sprawie sygn. I Nc 34/17 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu L. G., aby zapłacił powodowi (...) S.A. w W. kwotę 153.100 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016 do dnia zapłaty wraz z kwotą 5.530,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo w tym terminie wniósł sprzeciw (k.36).

Powyższy nakaz zapłaty został doręczony pozwanemu w dniu 21 lipca 2017 r. W przewidzianym prawem terminie pozwany wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty (data nadania w urzędzie pocztowym 2 sierpnia 2017 r.), w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc zarzut przedawnienia. W uzasadnieniu kwestionowano okoliczności, z których miałyby wynikać, że pozwany uznał dług, który jest przedmiotem roszczenia, jak również fakt, że powodowi przysługuje tzw. regres w stosunku do pozwanego. Pozwany wskazał, że roszczenie regresowe nietypowe jest roszczeniem z tytułu umowy ubezpieczenia, zatem jego przedawnienie należy określać według przepisów art. 819 k.c. Termin trzech lat biegnie od daty wyrządzenia szkody, która w postępowaniu jest bezsporna (24 września 1998 r.), zatem roszczenie powoda przedawniło się z dniem 24 września 2001 r. Pozwany podnosił, że inaczej rzecz się ma w przypadku terminu przedawnienia roszczenia poszkodowanego w stosunku do ubezpieczyciela, co wynika wprost z art. 819 § 3 i 4 k.c. Podkreślał, że powód dochodzi swojego roszczenia na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, która łączyła go z pozwanym w chwili spowodowania wypadku. Błędne byłoby więc stosowanie terminów, które dotyczą osoby poszkodowanej do sytuacji stron, które związane były umową. W przeciwnym wypadku sprawca szkody pomimo zawartej umowy pozostawałby w niepewności w zakresie swojej odpowiedzialności względem ubezpieczyciela przez 20 lat, a w przypadku gdy poszkodowany zgłosiłby szkodę przed końcem ww. terminu przez ponad 20 lat. Stwierdził, że roszczenie ubezpieczyciela nie jest tożsame z roszczeniem poszkodowanego. Inna jest podstawa prawna, termin przedawnienia i chwila od której liczy się początek biegu tego terminu.

Ponadto z ostrożności procesowej, w przypadku nie uwzględnienia przez Sąd podniesionych zarzutów, na podstawie art. 183¹ § 1 i 2 k.p.c. wniósł o skierowanie stron do postępowania mediacyjnego w celu ugodowego ustalenia kwoty spłaty i ewentualnych terminów rat.

Nadto wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 września 1998 r. na drodze relacji W. – B., w pobliżu wsi B. woj. (...) pozwany L. G. naruszył nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki A. (...), nr rej. (...) w trakcie wyprzedzania samochodu osobowego marki C. nr rej. (...) nie zachował należytych środków ostrożności poprzez jazdę z nadmierną prędkością, w wyniku czego doprowadził do zderzenia z ww. samochodem, czym nieumyślnie spowodował obrażenia ciała skutkujące śmiercią S. K. (1), u P. M. urazem głowy, u S. K. (1) ogólnymi potłuczeniami i wstrząśnieniem mózgu, co naruszyło prawidłowe funkcjonowanie organizmów na okres powyżej 7 dni, u K. M. ogólnymi potłuczeniami, co naruszyło prawidłowe funkcjonowanie organizmu ww. na okres poniżej 7 dni, po czym nie udzielając pomocy pokrzywdzonym oddalił się z miejsca zdarzenia, za co skazany został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem z 30 grudnia 1998 r. w sprawie II K 335/98, uzupełnionym i zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży w dniu 10 marca 1999 r. w sprawie sygn. II Ka 47/99.

Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku był objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.

W następstwie szkody zgłoszonej przez poszkodowanych po śmierci S. K. (1) – męża S. K. (1) oraz córek - B. L., A. P. i T. M. powód przeprowadził postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego przyznał:

- decyzją z dnia 01.04.2015 r. świadczenie w wysokości 23.100 zł z tytułu zwrotu kosztów pogrzebu na rzecz męża S. K. (1);
- decyzją z dnia 16.04.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 15.000 zł na rzecz męża S. K. (1);
- decyzją z dnia 16.04.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 10.000 zł na rzecz córki A. P.;
- decyzją z dnia 16.04.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 10.000 zł na rzecz córki B. L.;
- decyzją z dnia 12.05.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 10.000 zł na rzecz córki T. M..

Następnie w wyniku ugód zawartych z pokrzywdzonymi powód wypłacił następujące świadczenia:

- decyzją z dnia 06.05.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 30.000 zł na rzecz męża S. K. (1);
- decyzją z dnia 06.05.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 20.000 zł na rzecz córki A. P.;
- decyzją z dnia 06.05.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 20.000 zł na rzecz córki B. L.;

- decyzją z dnia 01.06.2015 r. świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 20.000 zł na rzecz córki T. M..

Łącznie powód przyznał i wypłacił poszkodowanym świadczenia w wysokości 158.100 zł. Następnie w związku z przysługującym powodowi świadczeniem regresowym, na podstawie art. 43 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003 r. powód pismem z 24 czerwca 2015 r. wezwał pozwanego L. G. do zapłaty wypłaconego świadczenia w wysokości 158.100 zł. W odpowiedzi na powyższe wezwanie pozwany, nie kwestionując swojej odpowiedzialności ani wysokości przyznanego świadczenia, pismem z dnia 10 lipca 2015 r. uznał swoją odpowiedzialność i wysokość przyznanego na rzecz poszkodowanych świadczenia oraz zwrócił się z prośbą o umorzenie płatności do kwoty 80.000 zł. Jednocześnie wpłacił na rzecz powoda kwotę 5000 złotych z tytułu wypłaconego świadczenia. Strona powodowa pismem z dnia 22 września 2015 r. przesłała pozwanemu ugodę określającą warunki spłaty i umorzenia zadłużenia. Wobec braku podpisania niniejszej ugody i jej realizacji przez pozwanego (...) S.A. w W. pismem z dnia 16.10.2015 r. wezwał pozwanego do zapłaty pozostałej części zadłużenia w wysokości 153.100 zł. Pozwany nie odpowiedział na kolejne wezwanie powoda i nie uregulował należności, co spowodowało wniesienie przez stronę powodową niniejszego pozwu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt sprawy II K 335/98 Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem, płyty CD z aktami szkodowymi (k. 20) zeznań świadka B. L. (k. 116 - 118 - wraz z nagraniem), wyjaśnień pozwanego L. G. (k. 122 v wraz z nagraniem), zeznań świadka A. P. (k. 134 -136 – wraz z nagraniem).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

(...) S.A. w W. zasługiwało w całości uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezspornym pomiędzy stronami było, że powód (...) S.A. w W. wypłacił poszkodowanym – S. K. (2), A. P., B. L. i T. M. świadczenia z tytułu zwrotu kosztów pogrzebu i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na skutek śmierci żony i matki w wyniku wypadku z 24 września 1998 r. w łącznej kwocie 158.100 zł. Biorąc pod uwagę rozmiar szkody jaką jest śmierć osoby najbliższej, Sąd uznał, że wypłacone świadczenia nie były nadmierne i odpowiadały doznanej przez poszkodowanych krzywdzie. Pozwany ani w sprzeciwie od nakazu zapłaty, ani w toku postępowania również nie kwestionował wysokości przyznanego świadczeń. Z uzasadnienia pozwu wynika, iż wezwany pismem z 10 lipca 2015 r. przez (...) Zakład (...) do zwrotu wypłaconego poszkodowanym świadczenia pozwany wpłacił na rzecz powoda kwotę 5000 złotych. Pozwany nie kwestionował wysokości wypłaconych uprawnionym zadośćuczynień, będących następstwem spowodowanego przez niego wypadku.

W toku postępowania powód wykazał, iż przysługuje mu względem pozwanego roszczenie regresowe na mocy art. 43 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. III CZP 61/12 zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo domagania się zwrotu od kierującego pojazdem mechanicznym wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania w ściśle określonych w tym przepisie wypadkach, gdy zachowanie kierującego pojazdem było tak rażące, że względy prewencyjne, wychowawcze i represyjne, a także poczucie słuszności uzasadniają możliwość (a nie obowiązek) dochodzenia przez ubezpieczyciela od kierowcy zwrotu wypłaconego odszkodowania. Niewątpliwym jest, co znalazło wyraz w prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem z dnia 30 grudnia 1998 r., sygn. II K 335/98, że fakt ucieczki z miejsca zdarzenia należy ocenić jako zdarzenie bezsporne. Pozwany najechał na tył samochodu pokrzywdzonych. Nie sposób zatem uznać, iż nie zauważył, że doszło do wypadku. Pozwany po zderzeniu opuścił swój pojazd i uciekł do lasu. Niejasne są jedynie motywy jakimi kierował się pozwany ukrywając się w lesie do rana, a do domu wrócił dopiero następnego dnia o godzinie 22. Pozwany z jednej strony zasłaniał się zasłaniał się niepamięcią, a równocześnie twierdził, że bał się pobicia (k. 39 akt II K 335/98). Niewątpliwym pozostaje fakt, iż pozwany zbiegł z miejsca zdarzenia. Powyższa okoliczność stanowiła podstawę przyjęcia regresu. W toku postępowania strona powodowa udowodniła zatem, iż pozwany bezpośrednio po zdarzeniu miał świadomość

uderzenia w inny pojazd i celowo opuścił miejsce kolizji. Dlatego też przepis art. 43 pkt 4 cytowanej ustawy znajduje zastosowanie w sprawie.

Jeżeli chodzi o zarzut przedawnienia podnoszony przez pozwanego Sąd Okręgowy w Łomży uznał go za niezasadny. Co do terminu przedawnienia roszczenia zwrotnego występowała rozbieżność poglądów. Według uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2005 r., III CZP 83/05, roszczenie zwrotne oparte na nieobowiązującym już § 33 rozp. MF z 1992 r. ulegało przedawnieniu z upływem terminu wskazanego w art. 118 in fine k.c. Zdaniem zaś części piśmiennictwa roszczenie to przedawnia się z upływem terminu określonego w art. 819 § 1 k.c.

Należy zauważyć, że terminy przedawnienia przewidziane w art. 118 in fine i w art. 819 § 1 k.c. są jednakowe, wynoszą trzy lata, ich zaś bieg w odniesieniu do omawianego roszczenia rozpoczynałby się w tej samej chwili, a mianowicie, zgodnie z art. 120 § 1 zdanie drugie k.c., niezwłocznie po dokonaniu przez zakład ubezpieczeń zapłaty ubezpieczonemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I CKN 316/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 117, a także z dnia 12 października 2001 r., V CKN 500/00, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 90). Termin przedawnienia wynosi zatem 3 lata, ale nie jest liczony od daty zdarzenia, jak twierdziła strona pozwana, a od daty wypłaty świadczenia przez (...) S.A. w W.. Analogiczne do prezentowanego stanowisko znalazło wyraz w cytowanej wyżej Uchwale Sądu Najwyższego, gdzie wyraźnie wskazano, że roszczenie regresowe powstaje i staje się wymagalne nie z chwilą wyrządzenia szkody przez bezpośredniego sprawcę zdarzenia, lecz z chwilą jej naprawienia przez jednego z dłużników solidarnych, a więc z chwilą wypłaty odszkodowania. Tak więc 3-letni okres przedawnienia należało liczyć od daty wypłacenia pierwszego ze świadczeń. Na datę wniesienia pozwu wierzytelność powoda nie była przedawniona.

O odsetkach orzeczono na mocy art. 359 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. albowiem pozwany uznał roszczenie w dniu 10 lipca 2015 r., a więc od 11.01.2015 r. pozostawał w zwłoce.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd zastosował art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800). Strona pozwana jako przegrywająca sprawę winna zwrócić powodowi uiszczone koszty procesu w łącznej wysokości 13.072 zł. Na kwotę tę składa się uiszczona przez powoda opłata od pozwu w wysokości 7655 zł, wynagrodzenie pełnomocnika strony powodowej w wysokości 5400 zł, liczone od roszczenia o zapłatę kwoty 153.100 zł i uiszczona opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Ponadto w sprawie pozostały nieuiszczone koszty sądowe, na które składają się wypłacone z wydatków budżetowych Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łomży kwoty zwrotu kosztów podróży świadkowi A. P. w wysokości 81,60 zł i zwrotu kosztów podróży i noclegu świadkowi B. L. w wysokości 230,29 zł. Biorąc pod uwagę wynik sprawy powyższe kwoty należało ściągnąć od pozwanego L. G..

ZARZĄDZENIE

Odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron,